

Katma Değer Vergisi Kanunu

(Resmî Gazete ile yayımı : 2.11.1984 Sayı : 18563)

Kanun No. : 3065

Kabul tarihi
25 . 10 . 1984

BİRİNCİ KISIM

Mükellefiyet

BİRİNCİ BÖLÜM

Verginin Konusu

Verginin konusunu teşkil eden işlemler :

MADDE 1. — Türkiye’de yapılan aşağıdaki işlemler katma değer vergisine tabidir :

1. Ticarî, sınaî, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler,
2. Her türlü mal ve hizmet ithalatı,
3. Diğer faaliyetlerden doğan teslim ve hizmetler :
 - a) Posta, telefon, telgraf, teleks ve bunlara benzer hizmetler ile radyo ve televizyon hizmetleri,
 - b) Spor-Toto oynanması, piyango tertiplenmesi (Millî Piyango dahil), at yarışları ve diğer müsterek bahis ve talih oyunları tertiplenmesi, oynanması,
 - c) Profesyonel sanatçıların yer aldığı gösteriler ve konserler ile profesyonel sporcuların katıldığı sportif faaliyetler, maçlar, yarışlar ve yarışmalar tertiplenmesi, gösterilmesi.
 - d) Müzayede mahallerinde ve gümrük depolarında yapılan satışlar,
 - e) Boru hattı ile hampetrol, gaz ve bunların ürünlerinin taşınmaları,
 - f) Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemleri,
 - g) Genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticarî, sınaî, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetleri,
 - h) Rekabet eşitsizliğini gidermek maksadıyla istêğe bağlı mükellefiyetler suretiyle vergilendirilecek teslim ve hizmetler.

Ticarî, sınaî, zirai faaliyet ile serbest meslek faaliyetinin devamlılığı, kapsamı ve niteliği Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre; Gelir Vergisi Kanununda açıklık bulunmadığı hallerde, Türk Ticaret Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre tayin ve tespit edilir.

Bu faaliyetlerin kanunların veya resmî makamların gösterdiği gerek üzerine yapılması, bunları yapanların hukukî statü ve kişilikleri, Türk tabiyetinde bulunup bulunmaması, ikametgah veya işyerlerinin yahut kanunî merkez veya iş merkezlerinin Türkiye’de olup olmaması işlemlerin mahiyetini değiştirmez ve vergilendirmeye mani teşkil etmez.

İthalatın kamu sektörü, özel sektör veya herhangi bir gerçek veya tüzelkişi tarafından yapılması veya herhangi bir şekil ve surette gerçekleştirilmesi, özellik taşıması vergilendirmeye tesir etmez.

Teslim :

MADDE 2. — 1. Teslim, bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malik veya onun adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesidir. Bir malın alıcı veya onun adına hareket edenlerin gösterdiği yere veya kişilere tevdi teslim hükmündedir. Malın alıcıya veya onun adına hareket edenlere gönderilmesi halinde, malın nakliyesinin başlatılması veya nakliyeci veya sürücüye tevdi edilmesi de mal teslimidir.

2. Bir mal üzerindeki tasarruf hakkının iki veya daha fazla kimse tarafından zincirleme âkit yapılmak suretiyle, malın bu arada el değiştirmeden doğrudan sonuncu kişiye devredilmesi halinde, aradaki safhaların her biri ayrı bir teslimdir.

3. Su, elektrik, gaz, ısıtma, soğutma ve benzeri şekillerdeki dağıtımlar da mal teslimidir.

4. Döküntü ve tali maddelerin geri verilmesinin mutad olduğu hallerde teslim bunların dışında kalan şeyler itibariyle yapılmış sayılır. Bunların yerine aynı cins ve mahiyette döküntü ve tali maddelerin geri verilmesinde de aynı hüküm uygulanır.

5. Trampa iki ayrı teslim hükmündedir.

Teslim sayılan haller :

MADDE 3. — Aşağıdaki haller teslim sayılır :

a) Vergiye tabi malların her ne suretle olursa olsun, vergiye tabi işlemler dışındaki amaçlarla işletmeden çekilmesi, vergiye tabi malların işletme personeline ücret, prim, ikramiye, hediye, teberru gibi nam-larla verilmesi,

b) Vergiye tabi malların, üretilip teslimi vergiden istisna edilmiş olan mallar için her ne suretle olursa olsun kullanılması veya sarfi,

c) Mülkiyeti muhafaza kaydıyla yapılan satışlarda zilyedliğin devri,

d) Amortisman tabi iktisadî kıymetlerin işletmede kullanılmak üzere imal veya inşa edilmesi halinde, Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre bu kıymetlerin aktife alınması veya kullanılmaya başlanması.

Hizmet :

MADDE 4. — 1. Hizmet, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemlerdir.

Bu işlemler; bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi, şekillerde gerçekleşebilir.

2. Bir hizmetin karşılığının bir mal teslimi veya diğer bir hizmet olması halinde bunların her biri ayrı işlem olup, hizmet veya teslim hükümlerine göre ayrı ayrı vergilendirilirler.

Hizmet sayılan haller :

MADDE 5. — Vergiye tabi bir hizmetten, işletme sahibinin, işletme personelinin veya diğer şahısların karşılıksız yararlandırılması hizmet sayılır.

İşlemlerin Türkiye'de yapılması :

MADDE 6. — İşlemlerin Türkiye'de yapılması :

a) Malların teslim anında Türkiye'de bulunmasını,

b) Hizmetin Türkiye'de yapılmasını, değerlendirilmesini veya hizmetten Türkiye'de faydalanılmasını, (değerlendirme Gelir Vergisi Kanununun 7 nci maddesine göre tayin olunur),

İfade eder.

Uluslararası taşıma işleri :

MADDE 7. — Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık ile transit taşıma işlerinde, hizmetin iç parkura isabet eden kısmı Türkiye'de yapılmış sayılır.

İKİNCİ BÖLÜM
Mükellef ve Vergi Sorumlusu

Mükellef :

MADDE 8. — 1. Katma Değer Vergisinin Mükellefi :

- a) Mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde bu işleri yapanlar,
- b) İthalatta mal ve hizmet ithal edenler,
- c) Transit taşımalarda gümrük veya geçiş işlemine muhatap olanlar,
- d) PTT İşletme Genel Müdürlüğü ve radyo ve televizyon kurumları,
- e) Spor-Toto, piyango (Millî Piyango dahil) ve benzeri oyunlarda oyunların teşkilat müdürlükleri,
- f) At yarışları ve diğer müşterek bahis ve talih oyunlarında bunları tertipleyenler,
- g) 1 inci maddenin 3 üncü fıkrasının (c) bendine giren hallerde bunları tertipleyenler veya gösterenler,
- h) Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakları kiraya verenler,
- ı) İsteğe bağlı mükellefiyette talepte bulunanlardır.

2. Vergiye tabi bir işlem söz konusu olmadığı veya katma değer vergisini fatura veya benzeri vesikalarda göstermeye hakkı bulunmadığı halde; düzenlediği bu tür vesikalarda katma değer vergisi gösterenler, bu vergiyi ödemekle mükelleftirler. Bu husus kanuna göre borçlu oldukları vergi tutarından daha yüksek bir meblağı gösteren mükellefler için de geçerlidir.

Vergi sorumlusu :

MADDE 9. — Mükellefin Türkiye içinde ikametgahının, işyerinin, kanunî merkezi ve iş merkezinin bulunmaması hallerinde ve gerekli görülen diğer hallerde Maliye ve Gümrük Bakanlığı, vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla, vergiye tabi işlemlere taraf olanları veya diğer ilgili bir şahsı verginin ödenmesinden sorumlu tutabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Vergiyi Doğuran Olay

Vergiyi doğuran olayın meydana gelmesi :

MADDE 10. — Vergiyi Doğuran Olay :

- a) Mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması,
- b) Malın tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi hallerinde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi,
- c) Kısım kısım mal teslimi veya hizmet yapılması mutad olan veya bu hususlarda mutabık kalınan hallerde, her bir kısmın teslimi veya bir kısım hizmetin yapılması,
- d) Komisyoncular vasıtasıyla veya konsinyasyon suretiyle yapılan satışlarda, malların alıcıya teslimi,
- e) Malın alıcıya veya onun adına hareket edenlere gönderilmesi halinde, malın nakliyesine başlanması veya nakliyeciyi veya sürücüye tevdi,
- f) Amortisman tabi menkul veya gayrimenkul malların işletmede kullanılmak üzere imal veya inşa edilmesi halinde, Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre bu kıymetlerin aktife alınması veya kullanılmaya başlanması,
- g) Su, elektrik, gaz, ısıtma, soğutma ve benzeri enerji dağıtım veya kullanımlarında bunların bedellerinin tahakkuk ettirilmesi,
- h) Kiraya verme işlemlerinde kullanıma terk edilmesi,
- ı) İthalatta, Gümrük Kanununa göre gümrük vergisi ödeme mükellefiyetinin başlaması, gümrük vergisine tabi olmayan işlemlerde ise fiili ithalin yapılması,

j) İkametgâhı, işyeri, kanunî merkezi ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayanlar tarafından yabancı ülkeler ile Türkiye arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılıkta gümrük hattından geçilmesi, Anında meydana gelir.

İKİNCİ KISIM

İstisnalar

BİRİNCİ BÖLÜM

İhracat İstisnası

Mal ve hizmet ihracatı :

MADDE 11. — 1. Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır :

a) İhracat teslimleri ve bu teslimlere ilişkin hizmetler ile yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetler,

b) Türkiye'de ikamet etmeyen yolcuların satınalınarak Türkiye dışına götürdükleri malların teslimi anında Katma Değer Vergisi tahsil edilir. Ancak gümrükten malın çıkışı anında fatura veya belgenin ibrazında tahsil edilen Katma Değer Vergisi iade olunur.

2. Bu istisnaların uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile istisnanın uygulanacağı asgari miktarları tespitine Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

İhracat teslimi ve yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetler :

MADDE 12. — 1. Bir teslimin ihracat teslimi sayılabilmesi için aşağıdaki şartlar yerine getirilmiş olmalıdır :

a) Teslim yurt dışındaki bir müşteriye yapılmalıdır.

b) Teslim konusu mal Türkiye Cumhuriyeti gümrük hattından geçerek bir dış ülkeye vasıl olmalıdır. Teslim konusu malın ihraç edilmeden önce yurt dışındaki alıcı adına hareket eden yurt içindeki firmalar veya bizzat alıcı tarafından işlenmesi veya herhangi bir şekilde değerlendirilmesi durumu değiştirmez.

2. Yurt dışındaki müşteri tabiri; ikametgâhı, işyeri, kanunî ve iş merkezi yurt dışında olan alıcılar ile yurt içinde bulunan bir firmanın yurt dışında kendi adına müstakilen faaliyet gösteren şubelerini ifade eder. Bir hizmetin yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmet sayılabilmesi için aşağıdaki şartlar yerine getirilmiş olmalıdır.

a) Hizmetler yurt dışındaki bir müşteri için yapılmış olmalıdır.

b) Hizmetten yurt dışında faydalanılmalıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Deniz, Hava ve Demiryolu Araçları İstisnası

Araçlara ilişkin istisna :

MADDE 13. — Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır :

a) Deniz, hava ve demiryolu taşıma araçlarının, yüzer tesis ve araçların inşası, tadili, onarımı ve bakımına ilişkin teslim ve hizmetler,

b) Deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava meydanları işletmeleri tarafından yapılan hizmetler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Taşımacılık İstisnası

Transit taşımacılık :

MADDE 14. — 1. Transit ve Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık işlerinde, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek taşıma işleri vergiden müstesnadır.

2. Bu istisna, ikametgâhı, kanunî merkezi ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan mükelleflere, ilgili ülkeler itibariyle karşılıklı olmak şartıyla tanınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Diplomatik İstisnalar

MADDE 15. — 1. Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır :

a) Karşılıklı olmak kaydıyla, yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilciliklerine, konsolosluklarına ve bunların diplomatik haklara sahip mensuplarına yapılan teslim ve hizmetler,

b) Uluslararası anlaşmalar gereğince vergi muafiyeti tanınan uluslararası kuruluşlara ve bunların mensuplarına yapılan teslim ve hizmetler,

2. Bu istisnaların uygulamasına ilişkin usul ve esaslar ile istisnanın uygulanacağı asgarî miktarları tespiti Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM İthalat İstisnası

MADDE 16 — 1. Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır :

a) Bu Kanuna göre teslimleri vergiden istisna edilen mal ve hizmetlerin ithali,

b) Gümrük Kanununun 7 nci maddesinin 3, 4, 5, 6, 7 numaralı bentleri ile 8, 9, 10, 12, 13, 119 ve 132 nci maddelerinde yazılı olup Gümrük Vergisinden muaf ve müstesna olarak ithal edilen eşyanın mezkûr maddelerindeki kayıt ve şartlarla ithali,

c) Transit, aktarma, gümrük antrepo, geçici depo, gümrük sahası, serbest bölge rejimlerinin uygulandıkları mal ve hizmetler,

2. Gümrük Kanununun 132 nci maddesine göre geri gelen eşya dışarıda bir ameliyeye tabi tutulduğu veya aslî kısmına bir ilave yapıldığı takdirde eşyanın kazandığı değer farkı istisnaya dahil değildir.

ALTINCI BÖLÜM

Sosyal ve Askerî Amaçlı İstisnalarla Diğer İstisnalar

MADDE 17. — 1. Kültür ve Eğitim Amacı Taşıyan İstisnalar :

Genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, siyasî partiler ve sendikalar, kanunla kurulan veya tüzelkişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları, kamu menfaatine yararlı dernekler, tarımsal amaçlı kooperatifler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların;

a) İlim, fen ve güzel sanatları, tarımı yaymak, ıslah ve teşvik etmek amacıyla yaptıkları teslim ve hizmetleri,

b) Tiyatro, konser salonu, kütüphane, sergi, okuma ve konferans salonları ile spor tesisleri işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kültür ve eğitim faaliyetlerine ilişkin teslim ve hizmetleri,

2. Sosyal Amaç Taşıyan İstisnalar :

a) Yukarıda sayılan kurum ve kuruluşların hastane, nekahathane, klinik, dispanser, prevantoryum, sanatoriyum, kan bankası ve organ nakline mahsus bankalar, anıtlar, botanik ve zooloji bahçeleri, parklar ile veteriner, bakteriyoloji, seroloji ve distofajin laboratuvarları gibi kuruluşlar, öğrenci veya yetiştirme yurtları, yaşlı ve sakat bakım ve huzurevleri, parasız fakara aşevleri, düşkünevleri ve yetimhaneleri işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri,

b) Yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlara bedelsiz olarak yapılan teslimler ile ifa edilen hizmetler,

3. Askerî Amaç Taşıyan İstisnalar :

a) Askerî fabrika, tersane ve atölyelerin kuruluş amaçlarına uygun olarak yaptıkları teslim ve hizmetler,

b) Harp silah, araç, teçhizat, makine, cihaz ve sistemleri ile bunların yapım, bakım ve onarımlarında kullanılacak yedek parçaların Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ile Emniyet Genel Müdürlüğüne teslimi,

4. Diğer İstisnalar :

- a) Gelir Vergisi Kanununa göre vergiden muaf esnaf tarafından yapılan teslim ve hizmetler,
- b) Gelir Vergisi Kanununa göre vergiden muaf olan küçük çiftçiler tarafından yapılan teslim ve hizmetler,
- c) Gelir Vergisi Kanununun 81 inci ve Kurumlar Vergisi Kanununun 37 ve 39 uncu maddelerinde belirtilen işlemler,
- d) İktisadî işletmelere dahil olmayan gayrimenkullerin kiralanması işlemleri,
- e) Banka ve sigorta muameleleri vergisi kapsamına giren işlemler,
- f) Darphane ve Damga Matbaası tarafından yapılan teslim ve hizmetler,
- g) Külçe altın, döviz, para, damga pulu, hisse senedi ve tahvil teslimleri,
- h) Ziraî sulama amaçlı su teslimleri, kamu kuruluşları, tarımsal kooperatifler ve çiftçi birliklerince yapılan arazi ıslahına ait hizmetler.

YEDİNCİ BÖLÜM

İstisnadan Vazgeçme ve İstisnaların Sınırı

İstisnadan vazgeçme:

MADDE 18. — 1. Vergiden istisna edilen işlemleri yapanlar diledikleri takdirde ilgili vergi dairesine yazılı olarak müracaatta bulunarak bu işlemleri dolayısıyla vergiye tabî tutulmalarını talebedebilirler. Bu talebin mükellefin istisnaya dahil olan işlemlerinin tamamını kapsamaması şarttır.

2. Ancak 17 nci maddenin birinci ve ikinci fıkralarıyla üçüncü fıkranın (a) ve 4 uncu fıkranın (c) bendlerinde yazılı istisnalar hakkında yukarıdaki birinci fıkra hükmü uygulanmaz.

3. İstisnadan vazgeçeceklerin talepleri üzerine, vergi dairesince, vergi mükellefiyetleri talep tarihinden itibaren tesis olunur. Bu şekilde mükellef olanlar üç yıl geçmedikçe mükellefiyetten çıkamazlar. Mükellefler üç yıllık sürenin bitiminden önce mükellefiyetten çıkma talebinde bulunmadıkları takdirde mükellefiyet yeniden üç yıl süre ile uzatılmış sayılır.

İstisnaların sınırı :

MADDE 19. — 1. Diğer kanunlardaki vergi muaflik ve istisna hükümleri bu vergi bakımından geçersizdir. Katma değer vergisine ilişkin istisna ve muafiyetler ancak bu Kanuna hüküm eklenmek veya bu Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle düzenlenir.

2. Uluslararası anlaşma hükümleri saklıdır

ÜÇÜNCÜ KISIM

Matrah, Nispet ve İndirim

BİRİNCİ BÖLÜM

Matrah

Teslim ve hizmet işlemlerinde matrah:

MADDE 20. — 1. Teslim ve hizmet işlemlerinde matrah, bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedeldir.

2. Bedel deyimi, malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade eder.

3. Mükellefin vergiye tabî faaliyetlerinde kullanacağı amortisman tabii menkul veya gayrimenkul malların imali veya inşası işlemlerinde matrah bunların Vergi Usul Kanununa göre tespit edilen değerleridir.

4. Belli bir tarifeye göre fiyatı tespit edilen işler ile bedelin biletle tahsil edildiği hallerde tarife ve bilet bedeli Katma Değer Vergisi dahil edilerek tespit olunur ve vergi müşteriye ayrıca intikal ettirilmez.

İthalatta matrah :

MADDE 21. — İthalatta verginin matrahı aşağıda gösterilen unsurların toplamıdır :

- a) İthal edilen malın gümrük vergisi tarhına esas olan kıymeti, gümrük vergisinin kıymet esasına göre alınmaması veya malın gümrük vergisinden muaf olması halinde sigorta ve navlun bedelleri dahil (CIF) değeri, bunun belli olmadığı hallerde malın gümrükçe tespit edilecek değeri,
- b) İthalat sırasında ödenen her türlü vergi, resim, harç ve paylar,
- c) Fıılî ithalata kadar yapılan diğer giderler ve ödemeler ile mal bedeli üzerinden hesaplanan fiyat farkı, kur farkı gibi ödemeler.

Uluslararası yük ve yolcu taşımalarında matrah:

MADDE 22. — İkametgâhı, kanunî merkezi ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayanlar tarafından yabancı ülkeler ile Türkiye arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılıkta şahıs ve ton başına kilometre itibariyle yurt içi emsalleri göz önüne alınmak suretiyle matrah tespitine Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

Özel matrah şekilleri:

MADDE 23. — Özel matrah şekilleri şunlardır:

- a) Spor - Toto oyununda ve Millî Piyango dahil her türlü piyangoda, oyuna ve piyangoya katılma bedeli,
- b) At yarışları ve diğer müşterek bahis ve talih oyunlarında bu yarış ve oyunlara katılma karşılığında alınan bedel ile bunların icra edildiği mahallere giriş karşılığında alınan bedel,
- c) Profesyonel sanatçıların yer aldığı gösteriler ve konserler ile profesyonel sporcuların katıldığı sportif faaliyetler, maçlar ve yarışlar ve yarışmalar tertiplenmesi ve gösterilmesinde bunların icra edildiği mahallere giriş karşılığında alınan bedel ile bu mahallerde yapılan teslim ve hizmetlerin bedeli,
- d) Gümrük depolarında ve müzayede salonlarında yapılan satışlarda kesin satış bedeli.

Matraha dahil olan unsurlar :

MADDE 24. — Aşağıda yazılı unsurlar matraha dahildir :

- a) Teslim alanın gösterdiği yere kadar satıcı tarafından yapılan taşıma, yükleme ve boşaltma giderleri,
- b) Ambalaj giderleri, sigorta, komisyon ve benzeri gider karşılıkları ile vergi, resim, harç, pay, fon karşılığı gibi unsurlar,
- c) Vade farkı, fiyat farkı, faiz, prim gibi çeşitli gelirler ile servis ve benzer adlar altında sağlanan her türlü menfaat, hizmet ve değerler.

Matraha dahil olmayan unsurlar :

MADDE 25. — Aşağıda yazılı unsurlar matraha dahil değildir :

- a) Teslim ve hizmet işlemlerinde fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen ticarî teamüllere uygun miktardaki iskontolar,
- b) Hesaplanan katma değer vergisi.

Döviz ile yapılan işlemler :

MADDE 26. — Bedelin döviz ile hesaplanması halinde döviz, vergiyi doğuran olayın meydana geldiği andaki cari kur üzerinden Türk parasına çevrilir. Cari kuru belli olmayan dövizlerin Türk parasına çevrilmesine ilişkin esasları Maliye ve Gümrük Bakanlığı belirler.

Emsal bedeli ve emsal ücreti :

MADDE 27. — 1. Bedeli bulunmayan veya bilinmeyen işlemler ile bedelin mal, menfaat, hizmet gibi paradan başka değerler olması halinde matrah işlemin mahiyetine göre emsal bedeli veya emsal ücretidir.

2. Bedelin emsal bedeline veya emsal ücretine göre açık bir şekilde düşük olduğu ve bu düşüklüğün mükellefçe haklı bir sebeple açıklanamadığı hallerde de, matrah olarak emsal bedeli veya emsal ücreti esas alınır.

3. Emsal bedeli ve emsal ücreti Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tespit olunur.

4. Katma değer vergisi uygulaması bakımından emsal bedelin tayininde genel idare giderleri ve genel giderlerden mamule düşen hissenin bedele katılması mecburidir.

5. Serbest meslek faaliyetleri için ilgili meslek teşekküllerince tespit edilmiş bir tarife varsa, hizmetin bedeli, bu tarifede gösterilen ücretten düşük olamaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Nispet

Nispet :

MADDE 28. — Katma Değer Vergisinin nispeti vergiye tabi her işlem için % 10'dur. Bakanlar Kurulu bu nispeti temel gıda maddeleri için «0» (sıfır)'a kadar indirmeye yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İndirim

Vergi indirimi :

MADDE 29. — 1. Mükellefler, yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak aşağıdaki vergileri indirebilirler :

a) Kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisi,

b) İthal olunan mal ve hizmetler dolayısıyla ödenen katma değer vergisi,

2. Bir vergilendirme döneminde indirilecek katma değer vergisi toplamı, mükellefin vergiye tabi işlemleri dolayısıyla hesaplanan katma değer vergisi toplamından fazla olduğu takdirde, aradaki fark sonraki dönemlere devrolunur, iade edilmez.

3. Maliye ve Gümrük Bakanlığı vergi indirimi uygulamasında doğabilecek aksaklıkları, vergi mükerrerliğine ve vergi muafiyetine meydan vermeyecek şekilde, bu Kanunun anailkelerine uygun olarak gidermeye ve indirimle ilgili usul ve esasları düzenlemeye yetkilidir.

İndirilemeyecek katma değer vergisi :

MADDE 30. — Aşağıdaki vergiler mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez :

a) Vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan katma değer vergisi,

b) İşletmeye ait binek otomobillerinin alış vesikalarında gösterilen katma değer vergisi,

c) Zayi olan malların alış vesikalarında gösterilen katma değer vergisi,

d) Gelir ve Kurumlar Vergisi kanunlarına göre kazancın tespitinde indirimi kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen katma değer vergisi.

Amortisman tabi iktisadî kıymetlere ait indirim :

MADDE 31. — 1. Amortisman tabi iktisadî kıymetlerin katma değer vergisi, bunların aktife girdiği veya kullanılmaya başlandığı vergilendirme döneminden itibaren, 5 yıl içinde ve beş eşit miktarda bu bölümdeki esaslar dairesinde indirim konusu yapılır.

2. Yatırımların teşviki amacıyla sektör veya mal grupları itibariyle Bakanlar Kurulu, bu süreleri azaltmaya yetkilidir. Ancak, bu iktisadî kıymetlerin en az beş yıl işletmede kullanılması şarttır. Bu iktisadî kıymetlerin beş yıldan daha kısa bir süre içinde satılması, işletmeden çekilmesi, işletme dışı amaçlarla kullanılmaya başlanması halinde indirim konusu yapılan vergi düzeltilir.

İstisna edilmiş işlemlerde indirim:

MADDE 32. — Bu Kanunun 11, 13, 14 ve 15 inci maddeleri uyarınca vergiden istisna edilmiş bulunan işlemlerle ilgili fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen Katma Değer Vergisi, mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanacak Katma Değer Vergisinden indirilir. Vergiye tabi işlemlerin mevcut olmaması veya hesaplanan verginin indirilecek vergiden az olması hallerinde indirilemeyen Katma Değer Vergisi, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit edilecek esaslara göre bu işlemleri yapanlara iade olunur.

Kısmî vergi indirimi:

MADDE 33. — 1. Bu Kanuna göre indirim hakkı tanınan işlemlerle indirim hakkı tanınmayan işlemlerin bir arada yapılması halinde, fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen Katma Değer Vergisinin ancak indirim hakkı tanınan işlemlere isabet eden kısmı indirim konusu yapılır.

2. Kısmî vergi indirimine ilişkin usul ve esasları tespiti Maliye ve Gümrük Bakanlığınca yetkilidir.

İndirimin belgelendirilmesi :

MADDE 34. — 1. Yurt içinden sağlanan veya ithal olunan mal ve hizmetlere ait Katma Değer Vergisi, alış faturası veya benzeri vesikalar ve gümrük makbuzu üzerinden ayrıca gösterilmek ve bu vesikalar kanunî defterlere kaydedilmek şartıyla indirilebilir.

2. Katma Değer Vergisinin fatura ve benzeri vesikalarda ayrıca gösterilmesine gerek görülmeyen işlemlerde vergi indiriminin nasıl belgelendirileceği Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit olunur.

Matrah ve indirim miktarlarının değişmesi :

MADDE 35. — Malların iade edilmesi, işlemin gerçekleşmemesi, işlemde vazgeçilmesi veya sair sebeplerle matrahda değişiklik vukubulduğu hallerde, vergiye tabi işlemleri yapmış olan mükellef bunlar için borçlandığı vergiyi; bu işlemlere muhatap olan mükellef ise indirim hakkı bulunan vergiyi değişikliğin mahiyetine uygun şekilde ve değişikliğin vukubulduğu dönem içinde düzeltir. Şu kadar ki, iade olunan malların fiilen işletmeye girmiş olması ve bu girişin defter kayıtları ile beyannamede gösterilmesi şarttır.

Yetki :

MADDE 36. — Bakanlar Kurulu indirim hakkını kısmen veya tamamen kaldırmaya veya yeniden koymaya ve bu şekilde indirim hakkı kısıtlanan mal veya hizmetleri belirlemeye yetkilidir,

DÖRDÜNCÜ KISIM

Verginin Tarhı ve Ödenmesi

BİRİNCİ BÖLÜM

Vergilendirme Usulleri

Gerçek usulde vergilendirme :

MADDE 37. — Aksine hüküm bulunmadıkça mükellefler gerçek usulde vergilendirilirler.

Götürü usulde vergilendirme:

MADDE 38. — 1. Gelir Vergisi Kanununa göre kazançları götürü usulde tespit edilen ticaret ve serbest meslek erbabı ile, kazançları götürü gider usulüne göre tespit edilen çiftçiler götürü usulde vergilendirilirler.

2. Gelir Vergisi Kanununa göre kazançları götürü usulde tespit edilen ticaret ve serbest meslek erbabının Katma Değer Vergisi, her türlü mal ve hizmet alışları ile giderleri toplamına % 13 oranının uygulanması suretiyle bulunacak miktardan, alış ve giderlerine ait belgelerde gösterilen Katma Değer Vergisinin indirilmesi suretiyle hesaplanır.

3. Gelir Vergisi Kanununa göre kazançları götürü gider usulüne göre tespit edilen çiftçilerin Katma Değer Vergisi, Gelir Vergisi Kanununa göre tespit edilen safi kazançları üzerinden hesaplanır.

4. Götürü usule tabi Katma Değer Vergisi mükelleflerinin yıllık Katma Değer Vergisi, Gelir Vergisi Kanununa göre götürü olarak belirlenen safi kazançlarının % 10'undan az olamaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Vergilendirme Dönemi ve Beyan Esası

Vergilendirme dönemi :

MADDE 39. — 1. Katma Değer Vergisinde vergilendirme dönemi, faaliyet gösterilen takvim yılının üçer aylık dönemleridir. Ancak, Maliye ve Gümrük Bakanlığı mükelleflerin yıllık gayri safi hâsılatlarına göre üç aylık vergilendirme dönemi yerine birer aylık vergilendirme dönemi tespit etmeye yetkilidir.

2. Aşağıdaki hallerde vergilendirme dönemi :

- a) Götürü usulde vergilendirilen mükellefler için bir takvim yılı,
- b) Vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar için bir ay,
- c) İthalat, transit ve Türkiye ile yabancı ülkeler arasındaki taşımacılık işlerinde gümrük hattından geçildiği andır.

3. Maliye ve Gümrük Bakanlığı, mükellefleri gruplar içinde toplamaya ve gruplar için vergilendirme dönemlerinin başlangıç aylarını tespit etmeye yetkilidir. Bu takdirde üçer aylık dönemlerin aynı takvim yılı içinde olması şartı aranmaz.

Beyan Esası :

MADDE 40. — 1. Katma Değer Vergisi, bu Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça mükelleflerin yazılı beyanları üzerine tarh olunur.

2. Bu Kanunun 9 uncu maddesinde belirtilen hallerde bu beyan, vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar tarafından yapılır.

3. Herhangi bir vergilendirme döneminde vergiye tabi işlemleri bulunmayan mükellefler de beyanname vermek mecburiyetindedirler.

4. İthalatta alınan Katma Değer Vergisi, gümrük giriş beyannamesindeki beyan üzerine, gümrük giriş beyannamesi verilmeyen haller ve motorlu kara taşıtları ile Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan yük ve yolcu taşımaları ile transit taşımalara ait Katma Değer Vergisi mükelleflerin yapacakları özel beyan üzerine tarh olunur. Bu fıkra hükmüne göre tarhiyata esas alınacak beyannamelerde, vergi matrahının unsurları ile vergi oranının açıkça gösterilmesi gereklidir.

Beyanname verme zamanı :

MADDE 41. — 1. Mükellefler ve vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar Katma Değer Vergisi beyannamelerini, vergilendirme dönemini takibeden ayın 25 inci günü akşamına kadar ilgili vergi dairesine vermekle yükümlüdürler.

2. Katma Değer Vergisi beyanının gümrük giriş beyannamesi veya özel beyanname ile yapılması gerektiği hallerde bu beyannameler vergi mükellefiyetinin başladığı anda ilgili gümrük idaresine verilir.

3. Götürü usule tabi Katma Değer Vergisi mükellefleri beyannamelerini Gelir Vergisinin tarh dönemi içerisinde verirler.

Beyannamelerin şekil ve muhtevası :

MADDE 42. — Katma Değer Vergisi beyannamelerinin şekil ve muhtevası ile gümrük giriş beyannamelerinde Katma Değer Vergisine ilişkin olarak yer alacak bilgiler Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit ve tanzim olunur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Tarh işlemleri

Tarh yeri :

MADDE 43. — 1. Katma Değer Vergisi, mükellefin iş yerinin bulunduğu yer vergi dairesince tarholunur.

2. Mükellefin, ayrı ayrı vergi dairelerinin faaliyet bölgelerinde iş yerleri varsa, Katma Değer Vergisi, gelir veya Kurumlar Vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesi tarafından tarholunur.

3. Gayrimenkul teslimlerinde mükellefin istemi halinde, Katma Değer Vergisi beyan üzerine gayrimenkulün bulunduğu yer vergi dairesince tarholunur.

4. İthalde alınan katma değer vergisi ilgili gümrük idaresince tarholunur.

5. İkametgâhı, kanunî merkezi ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayanlar tarafından motorlu kara taşıtlarıyla Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılığa ait Katma Değer Vergisi de, ilgili gümrük idaresince tarholunur.

6. Maliye ve Gümrük Bakanlığı, faaliyetin gereğini göz önünde tutarak mükellefin müracaatı üzerine veya resen tarh yerini tayin etmeye yetkilidir.

Tarhiyatın muhatabı :

MADDE 44. — Katma Değer Vergisi, bu vergiyle mükellef gerçek veya tüzelkişiler adına tarholunur.

Şu kadar ki :

- Adi ortaklıklarda, verginin ödenmesinden müteselsilen sorumlu olmak üzere, ortaklardan herhangi biri,
- Türkiye'de yerleşmiş olmayan gerçek kişiler ile kanunî merkez veya iş merkezlerinden her ikisi de Türkiye içinde bulunmayan tüzelkişilerde, bu kanuna göre vergi kesintisi yapmakla sorumlu kişi; vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulan bir şahsın bulunamaması halinde, mükellefin Türkiye'deki daimî temsilcisi, Türkiye'de birden fazla temsilcisinin mevcudiyeti halinde mükellefin tayin edeceği temsilci; tarhiyat tarihine kadar böyle bir tayin yapılmamışsa temsilcilerden herhangi birisi, daimî temsilci mevcut değilse işlemleri mükellef adına yapanlar,

Tarhiyata muhatap tutulurlar.

Tarh zamanı :

MADDE 45. — Katma Değer Vergisi beyannamenin verildiği günde, beyanname posta ile gönderilmişse, vergiyi tarh edecek daireye geldiği tarihi takibeden yedi gün içinde tarhedilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Verginin Ödenmesi

Verginin ödenmesi :

MADDE 46. — 1. Beyanname vermek mecburiyetinde olan mükellefler ile vergi kesmekle sorumlu tutulanlar, bir vergilendirme dönemine ait katma değer vergilerini beyanname verme suresi içinde ödemeye mecburdurlar.

2. İthalde alınan katma değer vergisi, gümrük vergisi ile birlikte ve aynı zamanda ödenir.

3. Gümrük vergisine tabi olmayan ithalata ve ikametgâhı, kanunî merkezi ve iş merkezi yurt dışında bulunanlar tarafından motorlu kara taşıtlarıyla Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılığa ait Katma Değer Vergisi, bu işlemlere ait özel beyannamelerin verilme süresi içinde ödenir.

4. Beyanname vermek mecburiyetinde olmayan mükelleflerin Katma Değer Vergisi, tarh süresi içinde ödenir.

5. Maliye ve Gümrük Bakanlığı, işlemin mahiyetini göz önünde tutarak Katma Değer Vergisinin işlem- den önce ödenmiş olması şartını koymaya yetkilidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gümrük İdarelerince Alınan Katma Değer Vergisine İlişkin Hükümler

Gümrük makbuzu :

MADDE 47. — İthal sırasında alınan Katma Değer Vergisi gümrük makbuzunda ayrıca gösterilir.

Düzeltilme işlemleri :

MADDE 48. — Bu kanuna göre vergisi ödenmeden veya eksik ödenerek yurda sokulan eşyaların hiç alın- mamış veya eksik alınmış Katma Değer Vergileri hakkında Gümrük Kanunundaki esaslara göre işlem yapılır.

Teminatlı işlemler :

MADDE 49. — Gümrük Kanunu ile diğer kanunlar gereğince gümrük vergisi teminata bağlanarak iş- lem gören her türlü maddeler ve kıymetlere ait Katma Değer Vergisi de aynı usule tabi tutulur.

Mutahap :

MADDE 50. — 1. Gümrükte tarhedilen Katma Değer Vergisi, tarh sırasında hazır bulunan mükellefe, kanunî temsilcisine, adına hareket eden komisyoncusu ile gümrük veya geçiş işlemine mutahap olanlara teb- liğ edilir.

2. Bu tebliğ üzerine açılacak davalar için Gümrük Vergisinin tabi olduğu usul ve esaslar uygulanır.

Matrah farklarına uygulanacak işlemler :

MADDE 51. — Mükelleflerin ithalde beyan ettikleri matrahla tahakkuk veya inceleme yapanların ve- yahut teftişe yetkili kılınanların buldukları matrahlar üzerinden hesaplanan vergi farkları hakkında Gümrük Kanunu uyarınca Gümrük Vergisindeki esaslar dairesinde ceza uygulanır.

Maktu vergi :

MADDE 52. — Gümrük Vergisinin maktuen alındığı hallerde, tek ve maktu tarife, ithalde alınacak Katma Değer Vergisi de dahil edilmek suretiyle tespit olunur.

BEŞİNCİ KISIM

Usul Hükümleri

Fatura ve benzeri vesika düzenlenmesi :

MADDE 53. — Bu Kanunda geçen fatura ve benzeri vesikalar tabiri Vergi Usul Kanununda düzenlenen vesikaları ifade eder.

Kayıt düzeni :

MADDE 54. — 1. Katma değer vergisi mükellefleri, tutulması mecburî defter kayıtlarını bu verginin hesaplanmasına ve kontrolüne imkan verecek şekilde düzenlerler.

Bu kayıtlarda en az aşağıdaki hususların açıkça gösterilmesi şarttır :

a) Vergi konusu işlemlerin mahiyeti, vergisiz tutarları, hesaplanan vergi, indirilebilir vergi miktarları,
b) Vergiden istisna edilen işlemlerin, indirim hakkı tanınan ve tanınmayanlara göre mahiyeti ve ayırımı ile hesaplanan indirilebilir vergi miktarı,

c) İndirim konusu yapılamayacak işlemlerin niteliği ve bu işlemlerle ilgili vergi miktarları,

d) Matrah ve indirim miktarlarındaki değişmelerle, ödenen, terkin edilen ve iade olunan vergiler.

2. Emtia üzerine iş yapanlar, emtia envanterinde veya envanter defterinde, hesap dönemi sonunda mevcut emtiayı Katma Değer Vergisine tabi olan ve olmayanlar itibarıyla tefrik edip göstermeye mecburdurlar.

Vergi teminatı :

MADDE 55. — Mükelleflerin fabrika, imalathane, ticarethane, şube, satış mağazası ve depolarında mevcut ilk madde, yarı mamul ve mamul madde stokları, üçüncü şahıslara satılmış veya rehnedilmiş olsa dahi, Katma Değer Vergisi ile zam ve cezalarının teminatı hükmünde olup, bedellerinden ilk önce sözü edilen hazine alacağı tahsil olunur.

ALTINCI KISIM

Çeşitli Hükümler

Asgarî randıman oranları ve birim satış bedelleri :

MADDE 56. — 1. Maliye ve Gümrük Bakanlığı; imal ve inşa işlerinde, hammadde, yardımcı madde, enerji, işçilik ve benzeri ölçüleri esas alarak belli iş ve sanat kolları itibarıyla asgarî randıman oranları tespit etmeye, alım - satım ve hizmet işlerinde ise asgarî birim satış bedellerini belirlemeye yetkilidir.

2. Mükelleflerin Katma Değer Vergisi, bu oranlara ve birim satış bedellerine göre hesaplanacak Katma Değer Vergisinden aşağı olamaz.

Verginin etikette gösterilme mecburiyeti :

MADDE 57. — 1. Perakende satışı yapılan mallara ait etiketlerde, Katma Değer Vergisinin satış fiyatına dahil olup olmadığı açıkça belirtilir. Vergi satış fiyatından hariç ise bunun miktarı ayrıca gösterilir.

2. Katma Değer Vergisinin fatura ve benzeri vesikalarda ayrıca gösterilmesine gerek görülmeyen işlemlerde yukardaki hüküm uygulanmaz.

Verginin gider kaydedilemeyeceği :

MADDE 58. — Mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan Katma Değer Vergisi ile mükellefçe indirilebilecek Katma Değer Vergisi, Gelir ve Kurumlar Vergisi matrahlarının tespitinde gider olarak kabul edilmez.

Kanunların uygulama alanı :

MADDE 59. — Bu Kanunla yürürlükten kaldırılan vergilerle ilgili olarak Vergi Usul Kanunu ile diğer kanunlarda yer alan ve bu Kanuna aykırı olmayan hükümler; Katma Değer Vergisi bakımından da geçerli sayılır.

Ek vergi :

MADDE 60. — 1. Aşağıda yazılı malların ithali veya imalatçıları tarafından teslimi hizalarında gösterilen nisbetlerde ek vergiye tabidir.

- a) Tütün mamülleri (sigara, puro, pipo tütünleri, kıyılmış tütün, enfiye, tömbeki ve benzeri) % 50
- b) Her türlü alkollü içkiler (Tabii köpüren şarap ile vermut ve kınakına şarabı dahil, sair şarap ve bira hariç) % 50
- c) Sair şaraplar ve bira % 15
- d) Her türlü alkolsüz içkiler ve özütler (sade gazoz ve meyva suları hariç) % 15
2. Ek verginin matrahı, Katma Değer Vergisi matrahını oluşturan unsurlardan teşekkül eder.
3. Ek verginin tarh, tahakkuk ve ödenmesi ile vergilendirmeye ilişkin diğer hususlar hakkında bu Kanun hükümleri uygulanır.
4. Ek vergi Katma Değer Vergisinden indirilemez.
5. Mükellefler satış faturalarında ek vergiyi ayrıca göstermeye mecburdurlar. İthal sırasında ödenen ek vergi ise, gümrük makbuzlarında ayrıca gösterilir.
6. Ek vergiye tabi malların vergi nispetlerinin her birini ayrı ayrı sifıra kadar indirmeye veya kanunî seviyelerine kadar çıkarmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.
7. Bu maddenin 1 numaralı fıkrasının (a) ve (b) bentlerine göre alınan ek verginin % 30'u ile (c) ve (d) bentlerine göre alınan ek verginin % 100'ü tahsilini takip eden ay içinde Toplu Konut Fonuna gelir olarak aktarılır. Bu konudaki usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından tespit edilir.

BİRİNCİ BÖLÜM

Kaldırılan Hükümler

Kaldırılan hükümler :

- MADDE 61. — a) 6802 Sayılı Gider Vergileri Kanunu (Banka ve sigorta muameleleri vergilerine ilişkin hükümleri hariç),
- b) 2456 sayılı İşletme Vergisi Kanunu,
- c) 1318 sayılı Finansman Kanununun Spor - Toto Vergisine ilişkin hükümleri,
- d) 6747 sayılı Kanunun Şeker İstihlak Vergisine ilişkin hükümleri,
- Yürürlükten kaldırılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Geçiş Hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1. — Telafi Edici Vergilendirme Usulü :

1. Maliye ve Gümrük Bakanlığı perakende mal satışı ile uğraşan mükelleflerden belirleyeceği iş gruplarına veya sektörlere dahil olanları telafi edici vergilendirme usulüyle vergilendirmeye yetkilidir.
2. Telafi edici vergilendirme usulünde Katma Değer Vergisi, mal alış bedellerine mal alışları sırasında % 13 nihaî vergi nispeti uygulanmak suretiyle hesaplanır.
3. Bu usule tabi mükellefler, mal ve hizmet satışları dolayısıyla, Katma Değer Vergisi uygulamazlar. Bu mükelleflerden mal ve hizmet satın alanların, bu alışları için vergi indirimi hakları yoktur.
4. Bu usule tabi tutulan mükellefler diledikleri takdirde, genel esaslara göre Katma Değer Vergisine tabi tutulurlar.
5. Bu usul, Kanunun yürürlük tarihinden sonra gelen 10 yıl süre ile uygulanabilir.

GEÇİCİ MADDE 2. — 1. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce fatura veya benzeri belge düzenlenmiş veya ödeme yapılmış olmakla beraber, bu belge veya ödeme ile ilgili işlemler Kanunun yürürlüğünden sonra yapılmış ise, işlemin tamamı hakkında bu Kanun hükümleri uygulanır.

2. Birden fazla takvim yılına sirayet eden her türlü inşaat ve taahhüt işlerinin, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ifa edilen kısmı, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit olunacak usul ve esaslara göre vergiye tabi tutulur.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu Kanunun yürürlüğünden önce yapılmış olup, yürürlükten sonraki döneme de sirayet eden kiralama sözleşmelerinde, kira bedeli peşin tahsil edilmiş olsa bile, Kanunun yürürlük tarihin-

den sonraki süreye isabet eden kira bedeli Katma Değer Vergisine tabidir. Bu süreye ait kira bedelinin Kanunun yürürlüğünden önce tahsil edilmiş olması halinde, bu bedele ait Katma Değer Vergisinin ne şekilde ödeneceği Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit edilir.

GEÇİCİ MADDE 4. — 1. Bu Kanuna göre teslim veya ithali Katma Değer Vergisine tabi olan ve stok mal olarak beyan edilmiş olan mallara ait veya bünyelerinde yer alan İstihsal Vergisi bu malların teslimini takibeden ilk vergilendirme döneminde ödenecek Katma Değer Vergisinden indirilir.

2. Bu maddeye göre yapılacak indirimde ait usul ve esaslarla; stok beyannamesinin zamanına, şekil ve muhtevasına ilişkin esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından tayin olunur.

GEÇİCİ MADDE 5. — 1. Katma Değer Vergisi hazırlık ve uygulamasıyla ilgili harcamaları yapmak üzere 1985 yılından başlamak üzere 3 yıl süre ile Bütçe Kanunlarının Maliye ve Gümrük Bakanlığınca ait (A) cetvelinin 112 kod numaralı «Devlet Gelirlerine İlişkin Hizmetler Yönetim - Uygulama, Denetim ve Yargı Hizmetleri» programında yer alan toplam ödeneklerin her yıl için % 30'una kadar kısmını bir fonda toplamaya ve her harcama kaleminden ne kadarının fona aktarılacağını belirlemeye, Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

2. Bu fondan; bina satın alınarak veya kiralanarak yeni vergi dairelerinin kurulması, vergi dairelerinin döşenmesi, mekanizasyon, basılı kâğıtların hazırlanması ve diğer uygulama hizmetleri ile eğitim ve tanıtma çalışmaları yapılmasına ilişkin her türlü harcamalar, 1050 ve 2886 sayılı Kanunlara, 121 sayılı Kanun Hükümünde Kararname ve eklerine, 832 sayılı Kanunun 30-37 nci maddelerinde yer alan vize hükümlerine tabi olmadan yapılır.

3. Fonun kullanılmasına ilişkin hizmetlerde görevlendirilen personele, Bütçe Kanunları ve diğer mevzuatla sınırlı olmaksızın fazla mesai ve yolluk ödenmesine ve bu hizmetlerde çalıştırılmak üzere geçici personel istihdamına Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

4. Katma Değer Vergisi ile ilgili basılı kâğıtların basım, depolama ve dağıtım hizmetleri Geirler Genel Müdürlüğü tarafından yürütür.

Yürürlük :

MADDE 62. — Bu Kanunun Bakanlar Kurulu ile Maliye ve Gümrük Bakanlığınca yetki veren hükümleri yayımı tarihinde, diğer hükümleri 1.1.1985 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 63. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt Birleşim Sayfa

4	80	375
7	15	451
	16	519:534
	17	555:595,598:601

I - Gereğçeli 130 S. Sayılı basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17 nci Birleşim tutanağına bağılıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/498